

12 OCT 1925

LORANT

CIMBORA

ROMÁNIA ÉS AZ UTÓDALLA-
MOK EGYETLEN MAGYARNYELVŰ
KÉPES HETI GYERMEKLAPJA

FŐSZERKESZTŐ:
Benedek Elek

4.
évf.
33. szám
1925. év
aug.
16.

LŐRINC MÁYER OMARE

VISSZA!

(ÉDESANYÁMNAK.)

Irta: DSIDA JENŐ.

Álmodjuk vissza most magunkat:
hogy volt tizenkét év előtt —
Istenem, hogy elfelejtettem
a kis ruhát, s a kis cipőt!

Mikor fiadat gyorsan vitte
hat esztendő, kis fürge lába
és reggelenként kézenfogva
Kisértél el az iskolába.

Arcomat sokszor összecsipte
a vén apó, a jéghideg Tél —
Te meleg szájjal megcsókoltad
és megkérdezted: Hogy feleltél?

Tisztázni akkor a nagy kérdést
fiadnak több volt még a mersze...
— Álmodjuk vissza most magunkat
egy két napra, órára, percre!

(Szatmár, 1925. június 10)

Álmodjuk vissza most magunkat:
hogy volt tizenkét év előtt —
Juttasd eszembe újra, újra
a kis ruhát, s a kis cipőt.

Álmodjunk nagyon, nagyon szépet,
ringatózz szépen el velem,
álmodjuk most a régi álmot,
hogy ne féljek a kebleden!

Mert elhagyjuk az iskolát már,
de iskolánk az élet épen
és hozzám most már oly közel van
s most már erre az utra léptem.

Álmodjuk vissza most magunkat
és álmunk ne legyen hiába...
Maradj mindig félő fiaddal
és kísérd el az iskolába!

A pesti naccsága meg a székelly asszony.

(Páros jelenet. Tíz-tizenkét éves leánykának való.)

Irta: BENEDEK ELEK.

SZEMÉLYEK: Szovátné budapesti asszony; Rigóné, székelly asszony. Történik a Székellyföldön, nyaralóház tornácán.

Rigóné: (Kezében egy kosár tojás.) Kezit csókolom naccsága. (Elkapja a Szovátné kezét, megcsókolja.)

Szovátné: Hagyja, hagyja, Rigóné.

Rigóné: Ó, hát én hogy hagynám naccsága. (Elkapja a másik kezét, azt is megcsókolja.) Tudom én, mi az illendőség. Hogy van, hogy szógal az egészsége?

Szovátné: Köszönöm, köszönöm, mit hozott?

Rigóné: Köszönöm a kérdésit, megvagyok én is, mint aféle szegény asszony. Sok búval s bajjal. A kinek sok a gyermeke, nem jár bánatért a szomszédba...

Szovátné: (türelmetlenül) Mit hozott:

Rigóné: Hát egy szegény asszony mit hozhat, lelköm? Egy csürkécske, egy kicsi vaj, egy pár tojás, tőlünk több nem telik. Hiszen csak volna, hoznék én többet is. Ingyen is hoznék. Én igen!

Szovátné: Sietek, Rigóné. A gyerekek fürödni mentek a patakra. Ideges vagyok. Rém ideges. Biztos, hogy ez a nyár nem lesz eltelve baj nélkül.

Rigóné: Ne nyugtalanodjék, lelköm naccsága, hiszen csak derékiér a víz.

Szovátiné: Derékig, derékig! Maga könnyen beszél. Maga nem tudja, mi az idegesség.

Rigóné: Ó, lelköm naccsága, hát az én honnét tudnám? Sok jó van ezön a világon, a mit mi szegényekül nem esmérünk. De akár hiszi s akár nem, egész nap elhallgatnám sok szép szavát s mondását. Olyan szépek s finomak, hogy azt mi meg sem értjük.

Szovátiné: Eh, még maga is idegessé tesz!

Rigóné: Ó, Jézusom! Talán megsértöttem valami oktan szóval . . .

Szovátiné: (Elmosolyodik) Nem, nem, Rigóné. Hiszen maga egy rendes asszony. (A kosárra mutat.) Tojás? — Hány?

Rigóné: A biz a nem igen hányja magát, édös naccságám. Egy tyukom van s az is mikor tojik, mikor nem. Pedig mennyi szemet elprédál!

Szovátiné: Szemet? Miféle szemet?

Rigóné: Parasztosan beszélek, úgy-e? Nem tetszik érteni? Ó, Istenöm, Istenöm, de nagy baj is nekünk, szegényöknék, hogy nincs tanulásunk! Hát instálom, buzaszemet, zabszemet s mi más szemet szoktunk adni a tyuknak.

Szovátiné: Ja szó! Buzaszemet, zabszemet s mi más szemet . . . Mi az a mi más szem! Valami gabona az is?

Rigóné: (Nevetését visszatartva) Nem, lelköm naccsága. Azt akartam mondani: mindenféle szemet. Teszem föl: árpa, köles, rozs, karicska . . .

Szovátiné: Hja szó!

Rigóné: Já szaó, já szaó! No, hál' Istennek, hogy meg tudnám értetni magamat. Tudom én, a mikor azt mondja a naccsága: Já szaó! — akkor nincs baj. Hallottam én ezt sokszor Brassóban, a mikor ott szógáltam. Ó, de szépen, de ékesen mondta az én naccságám is: já szaó, já szaó!

Szovátiné: Szép, szép, de még mindig nem tudom, hány tojást hozott.

Rigóné: Nem sokat, igazán nem sokat. Hoztam volna én többet is, de ezt a keveset is a szomszédasszonyoknál szedtem össze. Mert higye meg, lelköm nagysága, két hét alatt nem gyült nálunk több hat tojásnál. Mondja az emböröm ma reggel: Ráki te, egy hete, hogy nincs dohányom, van-e tojás? Mondom ökeminek: Kiednek is a dohány a lelke s az Istene.

— Sokat ne járjon a szájad, mondja ökeme, hanem szedd össze ami tojás van a háznál, vidd el a pesti nagyságához, ott annyi a pénz, mint a sár, add el a tojást.

— Ó, hallá-e mondom én, mit vigyek oda? Ezt a hat tojást? Tudhatná, hogy a pesti naccsága hetivel veszi a tojást. Hétért ad egy piculát. — Mondja az emböröm majd utána viszed a hetediket: ha esmét tojik a tyuk.

— Igaza van kiednek, mondom én, de én ajangok ilyen kevéssel oda állítani, inkább összeszedek a szomszédoknál is pár piculára valót. — Már szedsz vagy nem szedsz, az a te dolgod, mondja az emböröm, csak neköm dohányt teremts a mai áldott szent napon.

Szovátiné: (ki egész idő alatt idegesen ütötte napernyője nyelével a földet.) Hadd látom már, mennyit szedett össze?

Rigóné: Hát, instálom . . . Lámsza csak. Egyszer hat tojás. Ez az enyim, mind egy falásig.

Szovátiné: Bánom is én kié! Hányat hozott?

Rigóné: Óh, instálom, ne haragudjon, de külön kell számolnom, mert aztán nem tudom, kinek mi pénz jár.

Szovátiné: (növekedő idegességgel) Juj! Mondhatom, hogy idegessé tesz maga engem, Rigóné.

Rigóné: (félénken a napernyőhöz nyul.) Vigyázzon, édös, lelköm naccságám, nehogy eltörje ezt a fáin . . . (megsimogatja a napernyőt.) Ugy-e, ez tiszta sejöm? S jaj, ez a fáin csütke rajta.

Szovátiné: Csütke? Ja szó. Csipke.

Rigóné: Az, instálom, az. Hej, de drága lehetett! Legalább két pengő forintot adott érte, tudom!

Szovátiné: (nevetve) Két pengőt! Tudja-e, hogy ez mennyiért volt véve? Harminc forintért!

Rigóné: (összecsapja a kezét) Harminc forintért! Ó Jézusom. Eppen egy tehen ára. No, lelköm naccsága, szép, szép, fáin portéka, de én, ha benne volna az a harminc forint, kivágnám belőle. Ki én.

Szovátiné: Beszéljen a tojásról, Rigóné.

Rigóné: No, lám, lám. De ilyen is vagyok én. Otthon kilenc gyermek . . .

Szovátiné: Kilenc! Jesszusom! Kilenc pár cipő!

Rigóné: (kacagva) Mit tetszett mondani? Kilenc pár cipő? Hadd el te cipő! Bár csizmára jusson. De nem jut. Csak télen csizma, az is rongyos. S ahogy kitavasodik, le a csizmát s fel se huzzák, míg a hó újra le nem esik. Jaj lelköm, nem úgy van nálunk, mint az uraknál.

Szovátné: S nem hülnek meg?

Rigóné: Már minthogy az én gyermekeim? Még a fejk sem fáj, mióta e világra születtek. Csupados-csupán egy volt beteges, egyetlenegy — hat hetős koráig. Az az egy agos volt, instálom.

Szovátné: Agos? Mi az az agos?

Rigóné: (összecsapja a kezét) Nem tesszik tudni? Tréfál a naccsága. Ugy-e tréfál?

Szovátné: Én tréfálok? Szoktam én tréfálni? Nem szoktam én tréfálni.

Rigóné: Hát, lelköm, az agos gyermeknek az arca olyan összetöprödött, mint eppeg egy vén emböré. Ja-aj, éds Jézusom, a szívem majd megszakadt, a mikor megláttam ezt a gyermekömöt. Ráncos, töprödött volt a bőre. S nem akart szopni. No, mondták a szomszéd asszonyok, ez a gyermek agos gyermek, Rigóné. Ezt már el is sirathajtja, mert ez nem él meg. Jó az édes anyám, nézi a gyermeköt, mondja ökeme is: e bizony agos gyermek, de ne húsulj, mert majd megfiatalítjuk. Eredj ménj el kilenc házhoz, kérj mindenütt egy régi orsót. — No, én kértem is kilenc háznál kilenc orsót, abból az anyám tüzet rakott, a tűz fölé üstöt tett, abba belé tette a gyermeköt, engem pedig kiküldött a házból, azt kilencszer meg kellett kerülnöm s mind a kilencszer beszólnom az ablakon: »mit csinál kend, anyámasszony?« — ökeme meg felelte mind a kilencszer: »agot főzök, hogy fiatalodjék«. Akkor aztán bementem, az üstből a gyermeköt kivettük . . .

Szovátné: Jesszusom! Maguk egy borzasztó népek. S nem égett meg a gyermek?

Rigóné: Ó dehogy. Annak a kilenc orsónak a lángja meg sem melegítette az üstöt. No, de hogy ne szaporítsam a szót — mert én, igazán, nem szeretem szaporítani.

Szovátné (mosolyogva) Nem, Rigóné, nem . . . Hanem — — —

Rigóné: No, ugy-e? S még azt mondja az emböröm, hogy soha meg nem áll a nyelvem.

Szovátné: Nos, mi lett téve tovább a gyerekekkel?

Rigóné. Mi? semmi több az ég világon. Attól a minutától kezdve szopott, mint egy szopós malac s úgy meghizott, de úgy, hogy — hogy — hogy . . . De talán terhére is van ez az együgyü beszéd, aranyos drága naccságam? (Kifelé mutat.) Ahol ni! Jönek az urfiak s a kisasszonyok. No, lám, semmi bajuk sem esett. Ne is féljen, lelköm. Minden gyermekre egy-egy angyal vigyáz.

Szovátné: (arra fordul, amerre Rigóné mutat. Rigóné véletlenül a slafrok uszályára lép) Ejnye, maga ügyetlen. Most letaposta a slafrokom uszályát.

Rigóné: (kétségbeesetten törülgeti az uszályt) Jaj, jaj. Hogy esheték ez meg. Jaj, de szerencsétlen vagyok! Itt ez a jó tágas tornác s eppeng a naccsága seleppjire lépek. Ó, megkövetem a naccságát, minek is az a selep?

Szovátné: Selepp? Mit beszél? Ja szó! Uszály!

Rigóné: Engedelmet instálok, ha rosszul mondtam. Mi paraszt asszonyok seleppnek hívjuk. Hát, az uszály. Ugy-e, ez nimetül van, instálom?

Szovátné: (abba az irányba néz, a merre Rigóné a gyermekeket mutatta) Na, nézze, azok a rossz kölkek. Most meg átmásznak a kerítésen. Kimennek a mezőre. Gyerekek! Gyerekek! Nem is néznek vissza. Mind süketek. (Indul izgatottan.) Gyerekek! Gyerekek! Jaj!

Rigóné: Naccsága, lelköm nagysága, csak egy minutáig ne menjen még. Számláljuk meg a tojást.

Szovátné: Jaj, Rigóné. Maga megöl a tojásával!

Rigóné: Nemcsak az enyim lelköm. Még hat szegény asszony . . . Tetszik tudni: Diménné . . .

Szovátné: Rigóné, maga egy rém-borzasztó asszony. Gyerekek! Jöttök vissza?

Rigóné: Instálom . . .

Szovátné: Hát gyorsan! (belenéz a kosárba) Tíz, tizenöt, tizennyolc.

Rigóné: Ugy van, instálom, tizennyolc. Sem több, sem kevesebb. Ebből hat az enyim . . . Tulajdon az enyim . . .

Szovátné: Most már csakugyan idegessé tesz. Maga, úgy látszik, nem tudja, mi az idegesség.

Rigóné: Óh, éds Jézusom, hát ezt én honnét tudnám? Ugy-e, ez is nimetül van?

Szovátné: Rigóné! Elég volt. Gyerekek! Jösztek vissza? Itt van tizennyolc tojás. Hét tojás tiz krajcár, akarom mondani: husz fillér. Tizennégy tojás husz krajcár, akarom mondani: negyven fillér. Négy tojás — — — na most ezt én számitsam ki, hogy hány krajcár! Egy tojásra esik egy krajcár, akarom mondani: két fillér. Fenmarad három krajcár, akarom mondani: hat fillér. Már most ezt én osszam el négy tojásra! Megőrülök!

Rigóné: Instálom a naccságát, fizesse külön az én tojásomat. Adjon a hatra egy piculát, a hetediket elhozom a jövő héten.

Szovátné: (idegesen toppant) Rigóné! Mondtam, hogy megőrülök. Menjen a pokolba a tojásával. Látja-e, a gyerekek már ki is vannak szaladva a hegy tetejére. Ni, Bandi már mászik is egy fára! Ó, jaj nekem! (Szaladni akar, de Rigóné megfogja) Bandi, Bandi!

Rigóné: Instálom, instálom. Ne tessék ijedőzni. Az én Estánkám magasabb fára is felmászott. Az agos gyermek. Le is esött. A lába ki is csikkant. Helyre huztuk, instálom. Helyre, igazán, helyre.

Szovátné: Bandi, Bandi! Nem szállsz le mindjárt?

Rigóné: Instálom, hat tojás egy picula. Marad tizenkettő. Arra tessék adni ket piculát. Osztég hozok még a jövő héten három tojást. Megöl az uram, ha dohány nélkül haza megyek.

Szovátné: (tárcája után kapkod, nagy nehezen megtalálja, kinyitja) Persze! Persze! Nincs apró pénz! Soha sincs apró pénz! Itt egy korona. Vigye a tojást a konyhába. Bandi! (Ismét szaladni akar, de Rigóné megfogja.)

Rigóné: Husz krajcárral mit csináljak instálom? Erre is tojást hozzak? Vagy vajat? Vagy visszahozzam a pénzt?

Szovátné: Bánom is én, akármit csinál. Jaj, az a kölyök! Már a fa tetején! (Félrelöki Rigónét.)

Rigóné: Ó lelköm, naccsága, még idegössé leszek téve! Mit hozzak a husz krajcárra?

Szovátné: Menjen e pokolba! Tartsa meg a pénzt magának. Bandi! Bandi! Jaj az a kölyök! (Elrohan.)

Rigóné: (utána néz) Menjek a pokolba? De már azt nem teszem. Megtartsam a pénzt? De már azt megteszem. (Beköti a koronát a ruha csücskébe.) Igy. Hogy mit jelentsen az

az ide — — ide — igen, igen, idegösség, — azt nem tudom. De, hogy jó vásárt csináltam, azt tudom.

Szovátné: (lihegve beszalad) Maga még itt?

Rigóné: No, ugy-e, nem esött le az urfi? Tudtam! Tudtam!

Szovátné: (kimerülten roskad le a padra) Ah — nem. De az idegeim . . . össze vagyok törve . . . Ó, Rigóné, mit szenved egy anya!

Rigóné: (kötényével a szemét törülgeti) Azt csak a jó Isten tudja s mi ketten!

Szovátné: (bágyadt hangon) Rigóné . . . fizettem a tojásért? . . . Már nem is tudom.

Rigóné: (szemét törülgetve) Igen, tetszett fizetni . . . Egy koronát.

Szovátné: Egy koronát . . . S magának kilenc gyermeke van? Nem úgy?

Rigóné: Kilenc, instálom, kilenc.

Szovátné: (kinyitja a tárcát) Itt van, Rigóné, még egy korona. Annak az öröme —

Rigóné: (elérzékenyülten) — hogy Bandika nem esött le a fáról.

Szovátné: Annak az öröme.

Rigóné: (kezet csókol) Ó de drága jó lélek, maga, édes, aranyos naccságám! Tartsa meg az Isten az idegös — — —

Szovátné: (rémülten felugrik a padról, Rigóné számára nyomja a kezét) Ki ne mondja, szerencsétlen! Tudja, hogy az egy szörnyű betegség!

Rigóné: (elképedve) Ó, Jézusom! (Szájra üt.) Hát miért nem tetszett ezt elébb mondani!

(Kisbacon.) Függyöny.

Számtan órán.

TANÍTÓ: Na, Jóska, hallgass ide: Mondd meg nekem, ha az édes anyádnak van 100 darab tojása és ebből 25 megromlott, záp-tojás, hányad rész vesztesége van?

JÓSKA: Semmi, mert anyám a záp-tojásokat eladja a kolozsvári piacon.

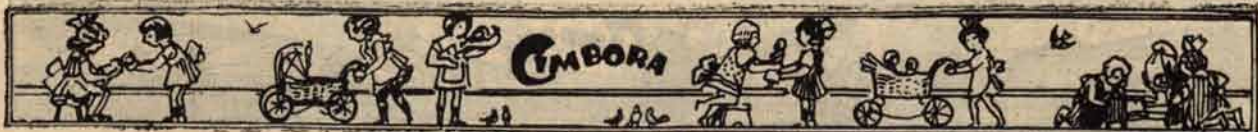
(Marosvásárhely.)

MAKSAY SÁNDOR.

Kötőke-verseny.

Fábiánné Bicsó Ilona rajza.

A felhők bosszúja.

Irta: F. VADNAI HERMIN.

»Apolló! Panaszkodunk van. Merkur jelentése szerint, egy vakmerő gyermek megfigyelte hadműveleteinket, játéknak nézte mozgulatainkat. Amíg Zeusz atyánk teremtményeit látta bennünk, — lett légyen az kutya, bána vagy hattyú — még hagyján; de emberi kéz alkotta várkastélyhoz, hajóhoz és — Olymp, ne rendülj meg! — az ő képzeletük szülte mesealakhoz mert hasonlítani minket. Napisten! Bosszút esküdtünk ellene, kérünk, vonulj kárpitunk mögé, nyilaidat pihentesd egy ideig s adj nekünk szabad kezet a sértő gyermek megbüntetésére.« — Így beszélt a felhők küldöttségén vezére egy zajos légi gyűlés értelmében, miután a felhőporontyok elolvasták a Cimborában Peti legujabb multságát.

A Napisten összeráncolta fénylő homlokát, szemebogara hóhullámokat lövelt a földgömb keleti oldalára. Jó szíve meg akarta védeni a gyermeket a felhők haragjától, de azok oktalan gögjükben nem engedtek elhatározásukból. Gyors-szárnyu hírnökeik összeretelték az égbolt minden sarkáról a felhőket, tartalékaikba beleszivattyúzták az utjukban talált összes vízpárákat s így vonultak a Dunamenti országok s a Fekete tenger környéke fölé. Napról-napra gyarapodott számuk. Tömegük mind sűrűbb és sötétebb lett.

A Napisten ritkán láthatott át rajtuk. Egy reggelen még sikerült a felhőket józarságra inteni, de amikor a Szászrégenből Szovátára vezető uton megpillantottuk Petit, amint nevetve ugrált a lépésben haladó kocsii mellett, végképp urrá lett fölöttük a bosszúvágy.

— Nem hagyom azt a haszontalan gyermeket nyugodtan nyaralni! Banyának csufolt, most jól megátzatom. Megemlegeti azt a napot, a mikor velünk kikezdett, zsémbelt az egyik öreg felhő.

— Ott van az anyja is; az még nagyobb bűnös, mint a gyermek. Hisz' ő tanította szíve Petikéjét arra, hogy minket játékszernek nézzen. Jut majd neki is az esőből bőven, biztatta társait egy viharfelhő.

— De ártatlanok is ülnek a kocsiban, vélekedett egy békülékenyebb lelkű felhőcsemete. Én kihallgattam beszélgetésüket, onnan tudom.

— Azokat hagyjuk nyugodtan hazamenni s majd elbánunk azután az ellenünk vétőkkel, fejezték be a vitát a felhők vénei.

A szovátai Medve-tó páratlan természeti tünemény. Hetven méter mélységű vizének színén vékony réteg édesvíz terül el. Ennek a hőfoka az állóvizekével azonos. Az óriási tömegű sósvíz azonban — minél lejjebb simogatja tagjainkat — annál melegebb. Uszók minden fáradság nélkül a víz színén tartják magukat. Csak az egyensúlyra kell vigyázniok s akár függőleges, akár vízszintes helyzetben — a sűrű sósvíz tartja őket. Akik nem tudnak uszni, szintén élvezhetik a szabadban való fürdést. Keretalaku tutajok segítségével beutazhatják a »Medvét«, különösen, ha van mellettük jó uszó, akinek pusztá látása növeli a tutajban levő önbizalmát.

Maga a tó egy nagy völgykatlan öleiben fekszik. Körülötte szinte szabályos körben erdős hegyek sorakoznak úgy, hogy könnyen abba a tévedésbe esik a szemlélő, min ha valamely óriási tűzhányó kráterében lubickolna. Ez a látvány a Medvét vulkanikus eredetűnek mutatná, ha nem élne a tó keletkezésének története egyrészt hagyomány képében az ott élő nép ajkán, másrészt természettudományi megvilágításban jeles hazánkfi, tudós Cholnoky Viktor erre vonatkozó művében. Ezek szerint virágzó sóbánya feküdt a tó környékén s egy beömlött tárna helyén keletkezett a tó. Ezt kézzelfoghatóan bizonyítják a tóból kinyúló csonka fatörzsek s a tiszta kősóból álló sziklák aVörö stó körül. Az eső tisztára lemosta róluk az agyagtakarót s most magát a sói kezdte ki ezer meg ezer hajszálvékony erecskében. Olyan finoman kicsipkézett ez a sószikla, mintha a gót építészet remekbe faragott műve volna. Természet! Mily csodálatosak, mily bámulatosak a te alkotásaid!

Az emberi szorgalom és jóízlés is megteszi a magáét, hogy a természet e drágakövet méltó keretbe foglalja. Felsőges király-asszonyunk gyököri jelenlétével koronázza meg a fürdő vonzóerejét; az alattvalói hódolat pedig gyönyörű pavillonnal kedveskedett Őfel-

ségének. A tóból a sokbalkonu Ágoston-villák látszanak; a túloldalon, egy erdei tisztáson Illyés Tibor magányos villája, a Bagolyvár. Nem tudom, ki s miért adta a bájos, vonzó laknak ezt a nevet. Tulajdonosa tudós; a villa egyik sarka kerek bástyatoronszerű. Ezért talán? Nem tudom. De igen megtetszett, igen megszerettem. Alatta a zöld tó, felszínén ideoda mozgó színes fürdősapkák; nevető, lubikoló gyermekek s mindezek fölött a megközelíthetetlennek látszó, néma, csöndes nyugalmat hirdető Bagolyvár.

Petit — megérkezésének napján — óriási záporosó érte utól séta közben. Nem is tudott apjától, Pali bátyjától elbucszni. Másnap a sószikla tövében szakadt reá az eső, éppen a mikor megürült csokoládés dobozát töltötte meg magakaparta sóval. Harmadnap a Medvető kelles közepén tört ki feje fölött a vihar; villámolt, mennydörgött, paskolta az eső a fürdőzők fejét; átláthatatlan függönyként takarta el szeme elől a kabinokat s csak ösztöne után indulva tudott tető alá jutni. S így ment ez nap-nap után. Rövid megszakításokkal éjjelnappal esett az eső. Változatosság csak az eső irányában s milyenségében volt. Hol lassan permtezett, hol kitartóan ömlött; némeilykor — órákon át — halkán, lassan szitált s ez volt a legelviselhetlenebb. Átnedvesedett tőle a levegő minden atomja, átnyirkosodott a szobák fala, tapadó lett tőle a burzat, hideg az ágy-nemű s a szekrényekbe zárt ruhák; az ablakok megduzzadtak s nem csukódtak rendesen; nehezen jártak a fiókok, tönkreáztak a cipők s messze elszállt a jókedv. S az eső csak esett, permtezett, szitált, hogy utána, rögtön utána felhőszakadás következék. Voltak napok, a mikor nyugatról fenyegettek felhők, máskor kelet felől tornyosodott a veszedelem. Az ut-széli árkok időszakos patakokká alakultak, az utak sártengerré. A hegyekről leszaladó agyagos viz mind a tóba ömlött, annak tiszta zöld színét ismét sárgára változtatva. Szomorú lát-

ványosság volt a természet, komor benne az ember, ólomszürke az ég. Egy második özönvizről rebesgettek a félenkebbek s bár Peti nem tartozott közéjük, örült, hogy a Pekri villa magasan fekszik s nem az alsó telepen.

Igy tartott ez tíz napig.

Ekkor a nap megsokalta az eső garázdálkodását s egy reggel Szél urival eltolatta egy darabon a felhőket. Mint sülyedő hajón a váratlanul feltünő szárazföldet, — oly boldogan üdvözölték az emberek a kék eget. Másnap délután egy kis napsütésben is volt részük. Eső is volt még, de az emberek szívébe visszavért a remény.

— Felhők! — hangzott egyszer a Napisten tüzes szava. Takarodjatok most már más irányba. Az a gyermek játszi multságával nem tett bennetek kárt Ti azonban vak dühötökben eldobtatok a sulykot. Száz- meg százezer ember bánja rossz kedveteket; én meg vágyodom már Erdély erdőkoszorúja bércei után. Unom már Grönland fókáit s New-York felhőkarcát. Cseréljünk most helyet, titeket ott várnak.

(Szóvála, 1925.)

A MADÁRIJESZTŐ.

A búzaföld le van tarolva már,
Veréb úr s nője mégis arra jár,
Mert bár a búzát rég kicsépelék,
Akad talán egy-két szemecske még.

De lám, ki hinné, egy lompos legény
Áll a letarolt földnek közepén.
— Ejha! kiált veréb úr, a vitéz,
Bát te még mindig itt állsz, rongy csibész?

S még ettől féltünk mi, a senkitől!
Csak egy ezél kell és mindjárt kidől.
Hiszen megállj, állhatsz itt ezután,
Tudjuk már, ki vagy. Nem féltünk, nem ám!

(Kisbacon.)

ELEK MAGYARÓ.

Köhögésnél,
hurutnál csak a

SIROMALT

használ!

Biztosan használ, ize jó,
Patikában kapható.

Hogy születik a gummilabda?

— A kaucsukfától a kárákatig. —

Andor bácsi a réten sétált a gyermekekkel. A napsugarak táncoltak, ugráltak a rét bársonyán, mosolyogtak a sétálókra, a fákon énekeltek a madarak. Ilonka táncra is perdült a nótájukon és földhöz csapta a gummilabdát, hogy a magasba szökött. Szökkent, szállt, szállt a gummilabda és hozzácsapódott egy vadkőszemé bokorhoz.

— Jaj, még kiszakad, — szeppent meg Ilonka és lelkendezve utána futott, a gummilabda azonban fürgébb volt Ilonkánál, sebesen visszagurult, egyenesen az Andor bácsi lába elé. Andor bácsi lehajolt és fővette.

— No, szerencsétekre nem szakadt el, de máskor szépen bánjatok vele, mert könnyen baja történhetik. Pedig, ha tudátok — folytatta Andor bácsi, — milyen hosszú utat tesz meg a gummilabda a kárákatig, ahonnan meglehet vásárolni. És mennyi szorgalomba, milyen sok-sok munkába kerül a készítése.

— Hogy készül a gummilabda? — kértek Andor bácsit a gyerekek, — mesélje el.

Miből lesz a gumi? A kaucsukfa és a kaucsuktej.

— Tulajdonképpen nem is mese ez, gyermekek — kezdte Andor bácsi, messze, forró vidékeken: Afrikában, Ázsiában, Délamerikában nő egy furcsa fa. Mert furcsa ez a fa. Ha a kérgét megvágják, meghasítják, sűrű, folyékony nedv buggyan ki nyomában, mintha sirna. Láttátok-e már a fenyőfa kérgét? A fenyőfa is ilyen furcsa fa, ha valaki megsebzí, meghasítja, gyantát sir ki. Annak a lának, amelyről most beszélni fogok, kaucsukfa a neve és szintén ilyen gyantászerű anyagot sir ki a belsejéből, amit kaucsuktejnek hívnak. Ha meghasítják a kaucsukfát, a kaucsuktej rögtön előszivárog és végig folyik a kaucsukfán. Ez a kaucsuktej is hasznos anyag, mint a gyanta és az ott lakók, hogy kárba ne menjen, a bevágás alá egy kis edényt erősítenek és ott hagyják néhány napig, amíg a szivárgás el nem áll, vagy gödröt ásnak a földbe a fa törzse mellett és ebbe folyik a kaucsuktej. A gödörbe hosszú rudat is állítanak, erre szárad rá ez a furcsa nyúlós anyag. Aki ilyen állapotban látja, el sem hinné, hogy ebből a piszkosszínű, raga-

csos pépből lesznek a büszke autógummi kerekek, ebből készülnek a gyermekek gummibabái és a szép, színes ugró gummilabdák.

— Oh! — kiállottak csudálkozva a gyermekek.

— Ugy ám, folytatta Andor bácsi. — A gödrökben vagy edényekben a kaucsuktej száraz és kemény lesz. Ekkor következik a tisztítása. Ez úgy történik, hogy ezt a száraz anyagot nagy gépekbe, hengerek közé teszik, összepréselik és sok-sok vízzel kimossák, vagy fagyasztással, füstöléssel, vegyi anyagok hozzáadásával megtisztítják. Olyanok ezek a megtisztított, kihengerelt nyers gummilapok, mint valami lepedők és úgy szárítják meg rudakon, mint anyuska az abroszt, nagymosás után.

A gumi gyártása, szálitása.

Amikor sok-sok ilyen nyers gummiabrosz van már együtt és jól kiszáradtak, akkor elszállítják a tengerpart valamely kikötőjébe, hajóra rakják és elküldik a földkerekség minden nagy városába, ahol a kaucsuk további feldolgozására alkalmas gyárak vannak, Budapesten is van ilyen gyár, a Kerepesi-uton.

— De a gummilabda hogy lesz! — türelmetlenkedett Pistike.

— Várjatok sorjára, — mosolygott Andor bácsi. — Az embereknek még sok mindent kellett kitalálni, hogy ilyen szép, csillagos, süppenő, ugró gummilabdát adhassanak a jó kis gyermekek kezébe, mint amilyen a tied is, Ilonka. Azokat a nyers kaucsukabroszokat előbb nagy, forró hengerekkel össze kell még gyúrni, azután különböző vegyi anyagokat és festékeket adnak hozzájuk, a szerint, amilyen tárgyakat akarnak később belőlük készíteni. Mert másképpen készítenek el azt, amelyikből cipősarok lesz és másképp a radírnak, játéknak, labdának, csőnek vagy autókerek gumminak valót.

A labdák számára előkészített gumi — mesélte Andor bácsi — világos szürke, vagy halvány téglavörös színű, anyaguk pedig olyan, mint valami tészta, amiből metéltet készítenek. Ké is nyújtják, vékonyra, hengerekkel, akárcsak anya a tészta nyújtófával. Ebből születik a gummilabda.

— Jaj, de érdekes, — tapsikolt Zoltán.

— Csak azt nem értem, — mondta Pistika — hogy lesz ebből a kinyújtott nagy gummilapból szép, gömbölyű labda, Andor bácsi, mosolygott és kivett a zsebéből valami furcsa formájú tárgyat. Világos szürke színe volt és olyan formája, mint valami nyomorék narancsnak.

— Mi ez? — kérdezték elbámulva a gyerekek.

— Labda, — mondta komolyan Andor bácsi.

— Ez? — nevetett nagyot Jóska, — hiszen ha belenyomom az ujjamat az oldalába, úgy marad, nem ugrik vissza. És nem is gömbölyű; az én labdám csak nem ilyenből készült!?

— De bizony ilyenből, — nevetett Andor bácsi — nemrégén még a te szép, büszke, ruganyos labdád, amely olyan pompásan ugrik, száll, mint a madár, szintén ilyen lágy, formátlan anyagu volt. Hát érdekes is, hogyan lesz belőle egy-kettőre gömbölyű labda! A gyáros bácsik kieszeltek két-két félgömbből összeállítható, labdaalakú vastormákat. Ezekbe a formákba egy-egy nyers labdának nevezett furcsa tárgyat tesznek. A forma két részét összeszorítják, hogy szép gömbölyű legyen mindenütt és nagyon forró kemencébe: a vulkanizáló kemencébe teszik.

Hogy lesz a labda szép gömbölyű?

— Óh, most már értjük! — kiáltották elragadtatva a gyerekek. — De hogy lesz a labda ruganyos? Hiszen ez itt, amit Andor bácsi mutatott, újra összeesik és ugrani sem tud, — mondta Jóska.

— A vulkanizáló kemencében lesz a labda ruganyos. A belekevert vegyi anyagok a forróságban olyan átalakulást csinálnak a gumi anyagában, hogy amikor kikerül a kemencéből, már olyan, amilyennek ti ismeritek. Kemény, gömbölyű, pattanó, ruganyos. Most már egy finom kis lyukon, amit menten újra beragasztanak, csak egy kis friss levegőt szívattyúznak a labda belsejébe — és kész a színezetlen, halvány-szürke vagy vörös gummilabda.

A gyerekek csillogó szemmel tapsikoltak.

— De ha még láthatnátok, hogy festik meg ezeket a nyers színű labdákat — folytatta Andor bácsi. Nagy-nagy teremben, hosszú áll-

ványokon sok-sok ezer labda áll glédában egymás mellett. Egy részük már készen is van: ragyogó piros, kék, sárga, zöld, csikosak, csillogosak, telistelide tarka képekkel. A többit ügyes nénik festik, színezik, azután száradni teszik s végül, hogy az eső se árthasson a festéknek, bevonják gummilakkal. Mutasd csak a labdádat, Ilonka!

Ilonka odanyújtotta a labdáját Andor bácsinak és a gyerekek csendben, valami mély értelemmel nézték. Most már tudták, mennyi munka, fáradság és találemkönyesség terem meg egy ilyen egyszerű gyermekjátékot is.

(Budapest.)

Krónikás Diák.

Az iskolában.

Tanító: Mondj egy házi állatot, Sándor.

Sándor: A liba.

Tanító: Mit ad nekünk a liba?

Sándor: Hust és zsirt.

Tanító: És még mit?

Sándor: Hallgat.

A tanító rákiált: Hát mi van az ágyatokban?

Sándor: Poloska!

(Kolozsvár.)

Ausch testvérek.

Bácsy Tibor rajze.

Székely pásztorok mesélnek.

Pisti barátnője.

Irta; CSÜRÖS EMILIA.

Amíg nem kerültek iskolába együtt szedték a sárga ptypangot a mezőn és lesték a hosszulábu, fehérmellényes gólyát, hogy rászáll-e a szalmakazalra, vagy tovább repül? Kócos, szeplős, kis parasztyerek volt Zsuzska, kenderszinű haja két kunkorodó farkocsba volt fonva, de mielőtt átszaladt az „udvarba” játszani, mindig megnézte magát a tehénitató vályuban, hogy nem kormos vagy sáros-e az arca, mert csunyán kikacagná Pisti, ha úgy látná.

Pisti rendkívül kegyes volt kis pajtásához. Minden csemegéjét megosztotta vele, sőt megengedte azt is neki, hogy a hintalovára üljön. Pedig feremfelfélt léleknek — a Picula cicán kívül — még csak érintenie sem volt szabad a Rigót, olyan féltett drága kincs volt az igaz, hogy a Picula cicával meg az volt a baj, hogy nem szeretett hintázni, — még lovon sem. Sőt, amikor egyszer Pisti kényszerítette erre, véresre karmolta a kezét. A gondos kimosás és bekötés után úgy állt bosszút Pisti, hogy sok faágat szurt a földbe, őserdőnek, és az őserdei fának kinevezett ágak közé odaültette Piculát — fenevadnak. Ez volt a büntetése, de hiába, mert Picula ezután sem szeretett hintázni. Inkább ott csodálkozott négy hetes cicafejcskékével a földbeszurt ágak között, és furcsa vágyakozással hallgatta az eresz alatt csicsérgő fecskét.

Zsuzska ellenben annál jobban szeretett hintázni, Pisti legnagyobb gyönyörűségére. Még az ostorát is odaadta kis pajtásának, hogy gyorsabban vágasson a Rigó Berzengóciába. Mindenben megértették egymást, sohasem kellett a felsőhatalomnak igazságot osztani közöttük.

Egy szép, madárdalos reggelen Zsuzska hiába ült a veranda lépcsőkhöz, senki sem mondta neki, hogy jöjjön beljebb, sem Pisti hangját nem hallotta sehhol. Óvatosan a ház mögé került és bekukucskált a gyerekszoba ablakár. Elszomorodott nagyon hat esztendő kis szíve attól, amit bent látott. Pistinek fehér kendő volt a homlokán és csendesen feküdt kis ágyában. Mellette ült anyukája és könnyes szemmel figyelte lélegzését. Most már értette Zsuzska, miért ment olyan korán a városba a kocsi. Bizonyosan a doktor bácsif hozza.

Pisti észrevette, hogy Zsuzska kívülről fehérre lapítja orrát az ablaküvegen. Elmosolyodott és úgy kiállította.

— Ott van Zsuzska, Zsuzska, jöjjön be Zsuzska!

Halkan csitította anyuka:

— Nem lehet az, kicsi fiam, hátha olyan bajod van, hogy ő is megkapja, ha bejön, Várjuk meg, mit mond a doktorbácsi.

— Hát akkor ő is beteg lesz. Kettlen leszünk betegek, — felelte Pisti és láztól égő kezecskéjével egyre integetett az ablak felé.

A doktorbácsi megérkezett és igen komolyan csóválta a fejét. Ragályos bajról nincs szó ugyan, de nagyon kell vigyázni, és az a fő, hogy pontosan beszédjé az orvosságot. Zsuzskának is szabad volt bejönni, de csak csendesen ülni, hogy se zajt, se port ne verjen fel. Ült is Zsuzska olyan csendesen, akár egy kis nyul. El sem mozdult Pisti ágya mellől és folyton mesélt neki. Elmondta, hogy egyszer átment a Holtmaroson és a mikor a szigetre ért, szembe jött vele egy róka. Pisti nagyon érdeklődött.

— Róka? De igazi vörös?

— Igazi vörös, és csizma volt a lábán.

— Csizma? — Rókacsizma?

— Nem! — Embercsizma, de egészen kicsi embercsizma. Az egyik piros volt, a másik fekete.

— Nem hiszem el, te Zsuzska!

— Már pedig elhíheted, mert éppen el akarta vinni a Piculát! — Azt csak elhiszed? — Mert ha nem hiszed, nem mondom tovább!

— Hiszem, Zsuzska, hiszem, csak mondd tovább. Hogy volt tovább?

— El akarta vinni a Piculát, bizonyosan megakarta enni. Csakhogy nálam volt a Nanó guzsaja és olyat ütöttem vele a csizmás rókára, hogy rögtön elengedte Piculát, ő maga pedig úgy elszaladt, hogy a csizmáját is alig láttam. Hát, nézd meg, ha nem hiszed. Látod, Picula ott sütkérezik a napon. Ha elvitte volna a róka, most nem lenne ott a kertben. Nem igaz?

— Igaz, Zsuzska, igaz!

Délben megérkezett a doktorbácsi által rendelt orvosság. Bizony, az keserű is volt, savanyu is, Pistinek sehogy sem ízlett. Egyre azt állította, hogy ilyen rosszat még nagy ember sem tud bevenni. Hiába magyarázták neki, hogy sohasem lesz egészséges, ha szót nem fogad, sohasem játszhat föbbé a Rigóval, meg a Piculával, hanem mindig, mindig az ágyban kell feküdni hideg vizes ruhával a

homlokán, hiába volt minden. Pisti makacsul összeszorította a szemét és a száját és egyre azt kiáltotta:

— Nem, nem! Nagyon rossz!

Ekkor Zsuzska is odasomfordált a nagyok közé és egész komolyan mondta:

— Hadd kóstoljam meg én is!

Pisti kinyitotta a szemét és csodálkozva nézte Zsuzskát. Az megnyalta az elébe tartott fehér port (mely nem volt egyéb, mint kinin) és gunyosan húzta le a szája szélét.

— Hiszen ez egészen jó! — Csak úgy gondolod, hogy rossz. Utána olyan jó ízt érzek!

Pistike a száját is eltátotta a csodálkozástól, de már nyújtotta is kezecskéjét.

— Én is kérek, anyuka!

Egy hét múlva Zsuzsika nem értette, hogy miért adott reá vadonat új piros ruhácskát a tekintetes asszony. Akkor már megint együtt kergették Pistivel a lepkéket a kertben. Nagyokat kacagtak azon, hogy mikor leültek a fűbe, a pillangók mind Zsuzskára szálltak. Bizonyosan valami nagy pipacsnak néztek. Ilyen bolondos kis pirosruhás leány volt Pisti barátnője.

(Kolozsvár.)

A kásahegy.

Apró unokáinak elmeséli: ELEK NAGYAPÓ.

Volt egyszer egy szegény asszony, annak egy leánya. Olyan szegények voltak, mint a templom egere. Mikor ettek, mikor nem. A sok éhezést meguntta a szegény leány s elindult szerencsét próbálni. Addig ment, mendegélt, amíg egy rengeteg erdőbe nem ért. Az erdőben találkozott egy öreg asszonnal s köszönt neki illendőképpen:

— Adjon Isten jó napot, öreganyám!

— Adjon Isten neked is, édes leányom! Hol jársz itt, ahol a madár se jár?

A leány elpanaszolta az ő nagy bűjút, baját. Mondta az öreg asszony:

— Ne búsulj, édes leányom! Nesze, adok neked egy fazekacskát. Csak azt kell mondanod: Főjj, fazekacskám! Egyszeribe megtelik kásával. Aztán, ha elég volt a kása, azt kell mondanod: Elég már, fazekacskám! Egyszeribe vége a főzésnek.

Megköszönte a leány az ajándékot s nagy örömmel hazaszaladt. Ahogy hazaért, mindjárt kipróbálta a fazekacskát.

— Főjj, fazekacskám! — mondta a leány s egyszeribe megtelt kásával a fazekacska. Főtt, főtt, fortzogott a kása s egy szempillantásra megfőtt. Akkor mondta a leány: — Elég volt, fazekacskám! Vége volt a főzésnek.

Hei, jó dolguk volt ezután! Ehettek kását, amennyi beléjük fért. Hanem egyszer mi történt? Az történt, hogy a leány elment hazulról s az anyja, amíg ő odajárt, megéhezett. Szólt az asszony a fazekacskának:

— Főjj, fazekacskám!

Főtt, főtt, fortzogott a kása. Egyik szempillantásra megtelt a fazekacska kásával, másik szempillantásra ki is folyt belőle a kása. A szegény asszony elfeledte, hogy mit kell mondania! Bizony, ha elfeledte, csak folyt, folyt a kása. Megtelt vele az egész konyha. A konyha után az egész ház. Aztán folyt, folyt a kása, a házból ki az udvarra. Az udvarról az utcára. Az utcáról a házakba. Ahány ház volt a faluban, mind megtelt kásával! De ez még semmi! Amikor a házakban, meg az utcán nem fért a kása, nagy hegy lett belőle! No, szerencse, hogy a leány hazajött s szólt a fazekacskának: Elég már, fazekacska! Ha nem szól a leány, az egész világ egy nagy kása hegy lett volna.

Ít a mese, fuss el vele!

(Kisbácson.)

A talált pénz.

Sanyi iskolába menet egy leut ta'ált. Nem gondolkozott sokáig, szaladt haza az anyjához, hogy mulassa meg, mily nagy szerencse érte őt.

— Mért nem mentél az iskolába? — kérdezte Sanyit az anyja, miután megnézte a leut.

— Azért, — bölcsekedett Sanyi, — mert a leut löbbel ér, mint az iskola.

— Hogy-hogy?

— A leutal lehet cukrot venni, de az iskolával nem! Pezzeg, hogy Sanyit úgy elkergette az anyja az iskolába, hogy a lába sem érte a földet.

(Parajd.)

Léb Zoltán és László.

Elek nagyapó üzeni.

Dán Olga, Kolozsvár. Miután jól levizsgáztál a Marianumban a második gimnáziumból, ezután gyakrabban fogsz írni. Az írásodál éppenséggel nem találok eszűnyának, a helyesírásod pedig nem csak léged dicsér, de dicséri azt a különö intézetet is, amelynek növendéke vagy. Most mindenüill nagy tandíjat kell fizetni, de nem lehet sokalni a négy tandíjat az olyan intézettől, amely növendékeinek valósággal szerető édesanyja. Annak igen örvendek hogy szeresz tanulni és folytatod tanulmányaidat. — *Hirsch Kató.* Nem haragszom én rád s bizonyosan válasszoltam is a leveleire, ha megkaptam azokat. A 25. számot nem küldhetem meg, amíg nem közlöd velem, hol kell a leveled. Az Öcsike levelének a helyreigazításával pedig elkéstél, mert ez a pályázat már Junius 30-án lejárt, de résztvehetsz még a nyári beszámoló pályázatban. — *Rafaél Kláríka, Bölön.* Ha te szeretnél személyesen megismerni, én is szeretnélek téged személyesen ismerni meg, mert egyike vagy a leghűségesebb unokáimnak. Bölön oly közel van Kisbaconhoz, hogy igazán könnyen megismerhesz. Örvendek a tiszta tizes bizonyítványodnak, s hogy még bronz kitüntetést is kapsz, mint a negyedik osztály legjobb tanulója. Számontartom az ígéreted, hogy majd te is beszámolsz a nyári vakációról. — *Iőw Bözsi, Kolozsvár.* Először kopogtatsz be hozzám, s meg lehetsz arról győződve, hogy szeretettel fogadlak unokáim közé. A bizalmas megszólításért nem csak hogy nem haragszom, de jól esik nekem, mert, ha nem mondanád is, megérezném, hogy szivedből fakad. — *Parecz Erzsébet, Arad.* Bizony, rég nem írtál, de engem könnyű kibékíteni, csak írdál mennél több levelet a nyáron. Ha neked nagy örömet szerzett a Cimbora új formája, nekem is nagy öröm a te szépen megírt leveled. — *Péter Margit, Sepsiszentgyörgy.* — Valamennyi rejtvényed jó, a számrejtvény biztosan jön is. — *Cseke Vilike, Dombó.* Ha harmadfél hónapig beteg voltál s emiatt sokat kellett pótolnod az iskolában, igazán nincs szükséged a mentegelődzésre. A fő, hogy ismét egészséges vagy, elvégezted a negyedik elemi, s szeptemberben gimnáziumba mégy. Az írásodból azt sejttem, hogy különö diák leszel. Már most is úgy írsz, mintha legalább is harmadik-negyedik gimnázista volnál. Mind a két rejtvényed jó. *Bród Magda és Gitta, Szilágysomlyó.* Mindkettőtöknek jeles volt az értesítője, bár román iskolában tanultatok. Az egész levélben egyetlen-egy helyesírási hibát találtam, még pedig a hely s szóban, amelyet két „l”-el írtál. Szóval a románul való tanulás nem látszik meg a magyar helyesírásodon. — *Hirsch Erzsike, Szilágysomlyó.* Új előfizelő vagy, de már sjetsz írni, s mindjárt meg is nyugtathatlak, hogy csalódot, ha azt hiszed, hogy sok helyes-

írási hiba van a leveledben; el'enzeközleg, szinte kifogástalan helyesírással írsz, s éppenséggel nem látszik meg rajtad sem, hogy mindent románul tanultál. Azért dicséretet érdemelsz, hogy előfizelőt szereztél az újságnak, s ha valamennyi unokám ezt tenné, nemcsak megszépülne az újság, mint a hogy meg is szépült, de olvasni valóban meg is növekednék. — *Vencze József és László, Csikszereda.* Mind a ketten a legjobb tanulók voltatok a magatok osztályában, amit szinte sejni is lehet a levélből, mely elejétől végig, teljes nyolc oldalon, helyesírás tekintetében teljesen kifogástalan, pedig csak most léptek át a harmadik, illetőleg a második osztályba. Dicsértessék ezért a csikszeredai gimnázium! A rengeteg rejtvényből válogatok, az Öcsike levelének a helyreigazítása pedig kitűnő osztályzatot kapott. — *Benedek Sándor, Kistorony.* Számrejtvényednél szükséges, hogy én velem közlöd az egyes sorok megfejtését is, mert enélkül sok időt kellene fordítanom arra, hogy megítéljem, jó-e a rejtvény. Írd hát újra a számrejtvényed, a többi rejtvényből válogatok. — *Boldizsár Ibolyka, Dés.* Az írásoddal igen meg vagyok elégedve, de még jobban meg lennék, ha a rejtvény megfejtés mellett levelet is írnál. — *Löbli Pista.* A leveleket egyenesen Kisbaconba kell küldeni, de máskor arról se feledkezzél meg, hogy hol kell a leveled. *Pál Böske és László, Kovászna.* Még a Jópajtás idejében olvasóm voltál. Böske most már tizenöt éves „nagy leány” vagy, végeztél a négy polgárit a brassói zárdában, az idén meg, mint magántanuló vizsgáztál a marosvásárhelyi zenekonzervatóriumban a negyedik osztályról. Hogy ismerem-e Geöczey Micit, aki neked a legjobb barátod? Ismerem bizony, s remélem, ha meglátogatod őket, eljössz vele Kisbaconba is, mert kocsin mindössze tíz perenyi út ez. — *Hirsch Gizit, Babu és Nusit, Petrozsény.* Jó a szórejtvényetek, de azt nem ígérhetem, hogy hamar közlöm, mert sokan vannak előltetek, akiktől rejtvényt fogadtam el. Azt elvárom, hogy a vakációról beszámoljatok. — *Klinger Paula, Icuca és Rotyi, Nagyszében.* Főlősleges az előfizetési iv, a nélkül is gyűjthettek előfizetőt. A kiadóbaécsi ezután Klinger testvérek címre küldi az újságot. Az Öcsike levelének helyreigazításával elkésztetek, de részt vehettek a nyári beszámolón és a rajzpályázatban. Öcsikét, fájdalom, csakugyan csak levélben lehet összecsofolni, mert ő is, Andris bátyja is csak a nyár vége felé jöhetnek Kisbaconba, ha lejárt a differitisszel járó szobafogság. A rejtvényeket írtátok le tintával, mert így ceruzával írva, nehezen igazodik el a szedőbaécsi. — *Páska Judit, Hidahmás.* Rettenő sok a dolgod, azért nem tudsz hosszú levelet írni. Ime az a sok dolog: „Most jövök egy barátómtól, mindjárt ebédelünk, délután ismét kell menjek egy másikhoz, estefelé jön a nővérem az autóval.” Már régóta keresek két embert, egyet, ak

kevesebbet dolgozik, mint az én kocsisom, s egy másikat, aki többet dolgozik, mint én. Végre megtaláltam, te vagy az az ember, aki jobban el van foglalva, mint én. De, te azért mégis meg fogod írni azt a hosszú levelet, s mégis csak kisül, hogy Erdélyben csakugyan én vagyok a legelfoglaltabb ember. Te különben rövid levélben is sokát írsz, azt írván: „Úgy szeretem nagyapót s a Cimborát! Annyi mondani valóm van nagyapónak, hogy méter vastag könyveket tudnék írni.” Ha Kertész Mihály könyvéből hiányzik tíz oldal, szépen küld vissza a kiadóhivatalnak, s az majd ki fogja cserélni. Ki az az előfizető, akit te szereztél? Közzöld velem a nevét. — *Bálint Jucika, Székelyudvarhely*. Hát csakugyan elvesztett a pénz, amit hozzám levélben küldtél s apukádnak újra el kellett küldenie postautalványon. Ebből, remélem, minden unokám levonja a tanulságot és sem nekem, sem másnak pénzt nem küld levélben. Remélem, a nyert könyvet eddig megkaptad, de ha netalán a posta hibájából nem kaplad volna meg, közzöld velem. Annak igen örvendek, hogy neked volt a legjobb bizonyítványod, s mind a négy elemiben kitűnő osztályzatod volt. Oly helyes az írásod, hogy én bizony eddig gimnázistának képzeltelek. A versesrejtvényed sorra kerül. — *Dávid Dudika, Kibéd*. Haza jöttél az enyedi kollégiumból, ahol első gimnázista voltál, s első dolgoz, hogy levelet írsz nagyapónak. Örömmel látlak az unokáim seregében, s csak fejtessék szorgalmasan a rejtvényeket, hátha egyszer rád is mosolyog a szerencse. — *Dávid Bandika, Kibéd*. Nagy az örömed: jó tanulásodért a tanítóbácsikék megjutalmaztak! Hires Erdélyi Magyarok c. könyvemmel. Ugyonakkor a rejtvény megfejtésért is kaplál egy könyvet: Szondy György „Börme” c. bájos regényét. Örvedes tudomásul veszem ígéreted, hogy ezután is jó gyermek leszel, én meg ígérem, hogy minden leveledre válaszolok. — *Fisch Feri, Szovátafürdő*. Jól esett látnom, hogy Szovátafürdőn sem feledkeztél meg rólam s nem feledkezett meg édesanyád sem, akinek tolmácsold köszönetemet és üdvözlömet. — *Ifj. Bertha Géza, Pozsony*. Örvedek, hogy unokáim seregében látlak, és hogy nagyon örülsz a Cimborának. A rejtvényed jól van megszerkesztve, de sokszorosításra nem alkalmas. Más fajta rejtvényt eszelj ki. — *Reiter Irénke, Kolozsvár*. Nem vagy te nekem mostoha unokám, s ha nem válaszoltam, ez azt jelenti, hogy nem kaptam tőled levelet. Amialt ne búsulj, hogy gyöngeséged miatt egy évet mulasztanod kell, mert majd megerősödsz, s ha megerősödsz, jobb kedvvel fogsz tanulni. Mondanom se kell, hogyha a könyvkereskedésben veszed a Cimborát, épp úgy unokám vagy, mintha előfizető volnál. — *Blatt Mariska, Somkerék*. Ha eddig nem volt időd a levél írásra, a vakáció alatt lesz, s remélem, gyakran írsz, mert ezzel is

gyakorlod magadat a fogalmazásban és a helyesírásban. Valamivel lassabban és nagyobb betűkkel írd, nehogy megromoljon az írásod. Azt magam is szeretném, ha találkozhatnánk. — *Daragus Ibolyka, Sepsiszentgyörgy*. Szép diszközléses könyvet kaptál, kitűnő tanulásod jutalmául. Ennek igen örvendek, s annak is, hogy nyári élményeidről be fogsz számolni. — *Labud Antal és Józsi, Gyulafehérvár*. Meg vagyok elégedve a bizonyítványoddal s remélem, meg leszek elégedve, a Józsi öcsédével is. A számrejtvényetek igen nehezen volna megfejthető, mert, hogy többet ne említsek, akár egyestendeig is lehetne találgatni, hogy melyik afrikai folyóra gondoltatok, a körte megfestésű rejtvény meg jó ismerős. Szóval, a számrejtvényénél valamivel könnyebb is ismeretlen rejtvényt eszeljtek ki. — *Váró Éva, Székelyudvarhely*. Ha nekem ilyen szép, kerek írásom volna, a rejtvény megfestés mellett levelet is írnék nagyapónak. — *Reich Magda, Torda*. Hogy mikor lehet beküldeni a rejtvénymegfejtést? Állandóan ott van a Fejtörő cím alatt. Öcsike most lesz tíz éves. Örvedek, hogy mindnyájan jól vagytok, azt pedig bátran ígérem neked, hogy ezután is szép Cimborát küldök; te pedig a leveleiddel ezután egyenesen Kisbácsonba küldjed, nehogy lekéssél a megfetéssel. — *Brecska Erzs, Arad*. Az előfizetést egyenesen Szatmárra, a Cimborá kiadóhivatalának kell küldeni. Annak előre is örvedek, hogy gyakran írsz majd nagyapónak. — *Szmuk Dóra, Máramarossziget*. Ez az első leveled, s meg vagyok vele elégedve, éppen úgy, minál a bizonyítványoddal. A gyerekeknek, akik nem hagytak írni, azt üzenem: ha majd Máramarosszigetre megyek, hátra költöm a sarkukat. — *Drácher András, Óradna*. Oly szép az írásod, hogy valósággal megkivántalja a levelet. Elvárom hát tőled, hogy a rejtvénymegfejtésen kívül levelet is írd ezután. — *Ajtay László, Zoltán és Miklós, Kozárvár*. Mind a hármatoknak kitűnően sikerült a vizsgája s László szép jutalomkönyvet is kapott. Örömmel látom, hogy szerettek olvasni. Hát csak olvassatok is, mert a jó könyv-nél nincs jobb barát. Azt igen helyesen teszitek, ha segítetek a gazdaságban, szénagyűjtéssel és kalongyarakással. A szellemi munkának kiegészítője a testi munka, s vajha minden unokám, akinek alkalma nyílik erre, a nagy vakáción lesti munkát is végezze. A betűrejtvényetek sorra kerül. — *Máthé Klárka Alsóbölkény*. Nyilván a postán kallódott el az áprilisban nyert könyved, mert hiszen sokan megkapták már a később nyert könyveket is. A kiadóba csi pótolni fogja, mert ezt megérdemled te már azért is, hogy tízes bizonyítványod volt. — *Friedmann Cica, Avasujváros*. „Velem egy új unokával tetszik sze mbe állani.” így kezdődik leveled. Hát bizony, tetszik ez nekem, hogyne tetszenék, mikor oly kedvesen írsz és ígéred, hogy sűrűn írsz ezután. Névrejtvény helyett másat eszelj ki.

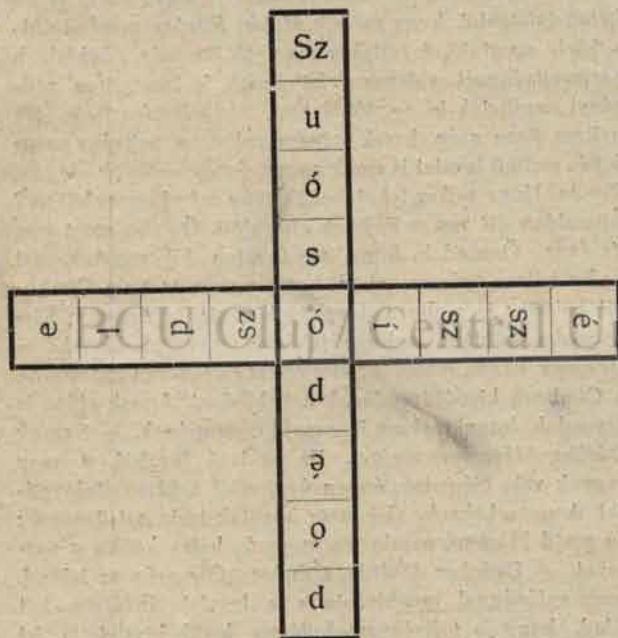

FEJTÖRŐ.

A sorsolásban való részvételeire egy rejtvény megfejtése is jogosít!
 A rejtvény megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hónap végén közlöm!
 A megfejtések beküldésének határideje a hónap 10-ik napja.

Szélmalomrejtvény.

Beküldte: BEDENSZKY LONKA.

Számrejtvény.

Beküldte: LÁNG ENDRE.

- 4, 5, 6. Szeszes ital.
 1, 2, 1, 7. A macska más neve.
 3, 7, 6. A lúg szokta tenni.
 1, 7. Egy kedves ujság neve.

Szórejtvény.

Beküldte: FODOR LÁSZLÓ.

December. Szerda.

CIMBORA szerkesztősége és kiadóhivatala.

Szerkesztőség:

Bajánii-Mici (Kisbaczon) u. p. Bajánii-Mare (Nagybaczon) jud. Treiscaune (Háromszék megye). E címre küldendők a »Cimbora« részére szánt kéziratok, az Elek Nagypóhoz írott levelek és rejtvénymegfejtések.

Kiadóhivatal:

Satu-Mare (Szatmár) Str. Cuza Voda 4.
 — A kiadóhivatalhoz küldendők a »Cimbora« előfizetési bejelentései és díjai.

Előfizetési díjak:

Romániában évi 400 leu, negyedévenként 100 leu.

Csehszlovákiában évi 80 csehszlovák korona, negyedévenként 20 csehszlovák korona.

Magyarországon évi 144.000 magyar korona, negyedévenként 36.000 magyar korona.

Ausztriában évi 112.000 osztrák korona, negyedévenként 28.000 osztrák korona.

Jugoszláviában évi 200 dinár, negyedévenként 50 dinár.

Laptulajdonos: Szabadsajtó könyvnyomda és lapkiadó r.-t.

Felelős szerkesztő: Dénes Sándor.

A Cimbora könyvosztálya

A cserkészkönyvek új árai:

Farkas Gy.: Tábortűz üzen	á 15.— leu
Radványi K.: Horog István & Co	„ 15.— „
Sztrilich-Mócsy: Cserkész segítségnyújtás	„ 10.— „
Butyó: Törvénytárgyalás	„ 15.— „
Scherer: Próbaidős cserkész könyve	„ 15.— „
Sztrilich-Mócsy: Tábortűz munkák	„ 20.— „
Radványi K.: Napsugárleventék	„ 15.— „
Kovács D.: Ballag már	„ 15.— „
Scherer: Cserkészek könyve	„ 15.— „